

LETNO POROČILO 2024

SLOVENSKO SOCIOLOŠKO
DRUŠTVO

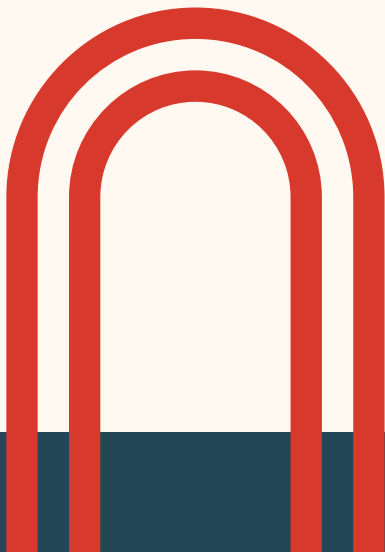
UVOD

Slovensko sociološko društvo je v letu 2024 nadaljevalo z dejavnostmi in nalogami, ki predstavljajo kontinuiteto v njegovem dolgoletnem delovanju. V skladu z nalogami, ki jih določa statut, je društvo delovalo na področju razvoja in uveljavljanja sociologije kot stroke in znanstvene discipline ter utrjevalo njeno vlogo v družbenem življenju in kulturi Slovenije.

Slovensko sociološko društvo je razdeljeno na številne sekcije, ki pokrivajo široko paleto socioloških tem. Posamezne sekcije, pa tudi društvo kot celota, so v letu 2024 izvajali aktivnosti v skladu s programom dela, ki ga je društvo sprejelo v začetku delovanja v novem mandatnem obdobju, ki se je začelo januarja 2024. Pomembnejše dejavnosti, ki jih je izvajalo Slovensko sociološko društvo v letu 2024, so predstavljene v nadaljevanju.

REVIJA DRUŽBOSLOVNE RAZPRAVE

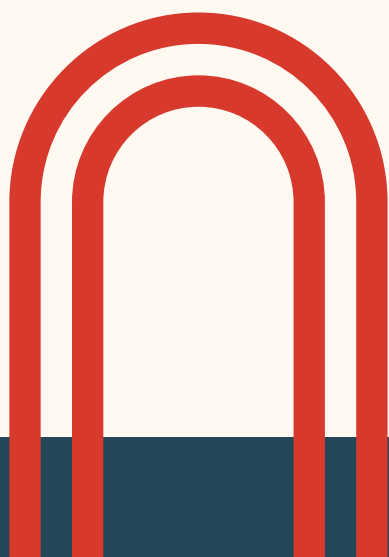
Slovensko sociološko društvo je v letu 2024 nadaljevalo z izdajanjem znanstvene revije Družboslovne razprave, ki neprekinjeno izhaja že od leta 1984. V tem letu so izšle tri številke revije: priložnostna izdaja, dvojna številka 105/106 in samostojna številka 107. Priložnostna izdaja predstavlja novost, saj je ločena od rednih števil. Uredništvo se je zanjo odločilo ob 60-letnici sociologije na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, s čimer so želeli obeležiti zgodovinski razvoj discipline in njeno vlogo v sodobni družbi. Posebna izdaja prinaša širok nabor prispevkov, ki segajo od zgodovinskih pregledov razvoja sociologije do analiz aktualnih izzivov, s katerimi se disciplina sooča danes. Gostujoči urednici, izr. prof. dr. Maša Filipovič Hrast in red. prof. dr. Aleksandra Kanjuo Mrčela, sta v tej številki združili prispevke uglednih sociologinj in sociologov, ki ponujajo poglobljene refleksije o preteklosti, sedanjosti in prihodnosti sociologije. Poleg tega sta redni urednici Tanja Oblak Črnič in Natalija Majsova s svojim predanim delom nadaljevali skrb za visoko akademsko raven revije in njeno vlogo kot osrednjega foruma za objavo kakovostnih socioloških razprav v slovenskem prostoru.

ORGANIZACIJA LETNEGA SREČANJA SSD

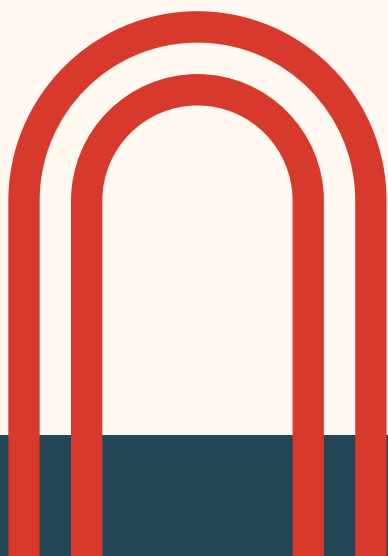
Med 17. in 19. oktobrom 2024 smo uspešno izvedli letno sociološko srečanje v Kopru, ki je letos imelo rekordno število prijavljenih udeleženk in udeležencev. Tema letošnje konference je bila populizem in nezaupanje v znanost, osrednja govorka pa prof. dr. Ruth Wodak. Konferenca je potekala v obnovljeni palači Tiepolo Gravisi in v Pokrajinskem muzeju Koper, izpeljali pa smo jo v sodelovanju z Inštitutom za družboslovne študije ZRS Koper.

Izdali smo tudi zbornik povzetkov prispevkov, ki so bili predstavljeni na letnem sociološkem srečanju.

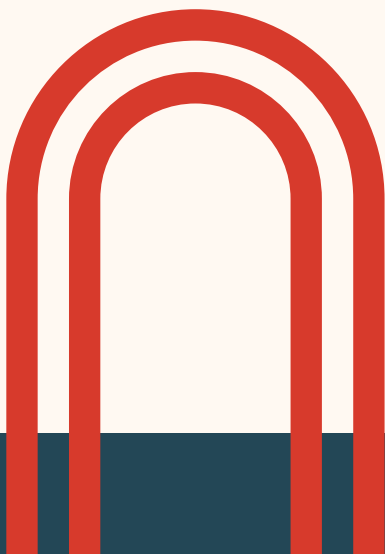
NAGRADE IN PRIZNANJA

Na letnem srečanju Slovenskega sociološkega društva v Kopru smo podelili tradicionalne sociološke nagrade. Najvišje priznanje društva, naziv častne članice, je za dolgoletno uspešno pedagoško, raziskovalno in strokovno delo prejela dr. Majda Pahor. Priznanje za znanstveno delo je prejela dr. Majda Hrženjak (Mirovni inštitut) za poglavje Trapped in the Institution: Governing the Covid-19 Epidemic in Slovenian Eldercare Homes from the Perspective of Care Micro-Mobilities. Nagrado za strokovno delo je prejel Inštitut 8. marec za kampanjo My Voice, My Choice. Priznanji za uveljavljanje sociologije v praksi sta prejela Kristina Božič (Večer) za kritično uveljavljanje sociološko relevantnih tem v medijih in Vinko Möderndorfer za roman Druga preteklost. Priznanji Sociološki up za perspektivno delovanje na področju sociologije sta prejeli Barbara Zagorc (ASEF: American Slovenian Education Foundation) in Monika Lamot (Oddelek za sociologijo FF UM). Posebno nagrado za uredniško delo pri reviji Družboslovne razprave sta prejeli dr. Tanja Oblak Črnič in dr. Natalija Majsova (FDV - Fakulteta za družbene vede). Plakete za najboljše sociološke eseje so prejeli Klara Klinc (I. gimnazija v Celju, mentorica Nina Trojner), Saša Štajner (Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer, mentor Jernej Jakelj) in Zoja Ivančič (II. gimnazija Maribor, mentorica Barbara Bedenik).

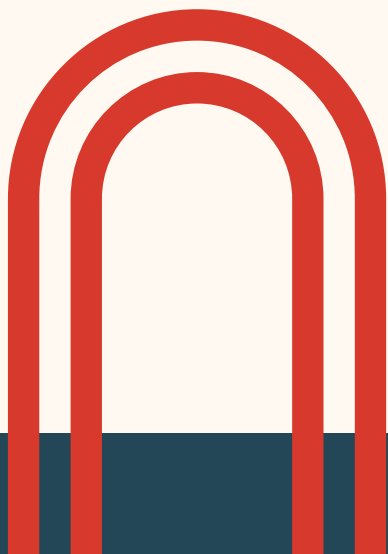
SODELOVANJE S ŠTUDENTSKIMA SOCIOLOŠKIMA DRUŠTVOMA

Tudi letos smo nadaljevali z uspešnim sodelovanjem s študentskima sociološkima društvoma Sociopatija in SocioKlub, ki sta v okviru letnega srečanja organizirali posebno sociološko sekcijo, na kateri so predstavili svoje sociološke prispevke in teme, s katerimi se ukvarjajo.

LETNI ZBOR ČLANOV IN ČLANIC SLOVENSKEGA SOCIOLOŠKEGA DRUŠTVA

Letni zbor članov in članic Slovenskega sociološkega društva smo v letu 2024 izvedli 23. septembra 2024. Zbor je potekal na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in preko aplikacije Zoom. Na zboru je predsedstvo predstavilo opravljeno delo v letu 2024 ter načrte za delo v letu 2025.

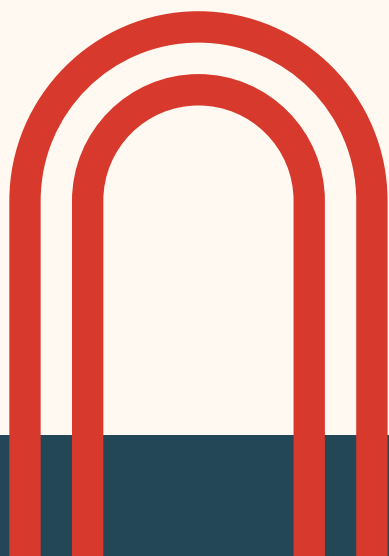

DELOVANJE SSD V MEDNARODNEM PROSTORU

Na 16. konferenci Evropske sociološke zveze (ESA), ki je pod naslovom »Tension, Trust and Transformation« konec avgusta potekala v Portu na Portugalskem, so svoje delo predstavile tudi številne članice in člani Slovenskega sociološkega društva (SSD). Konferenca, ki je z več kot 3200 udeleženci dosegla rekordno število sociologov in sociologinj, je poleg bogatega akademskega programa obeležila tudi pomemben jubilej – 30 let delovanja ESA. Naslednja ESA konferenca bo potekala v Varšavi, kjer bodo prav tako sodelovali številni člani in članice našega društva. Srečanje je bilo še posebej pomembno, saj je naša članica in nekdanja predsednica Slovenskega sociološkega društva, prof. dr. Milica Antić Gaber, na generalni skupščini ESA bila izvoljena v Izvršni odbor ESA. To predstavlja pomembno priznanje za slovensko sociološko skupnost in krepi njeno prisotnost v mednarodnem prostoru. Poleg tega je prof. dr. Milica Antić Gaber konec oktobra sodelovala na prvem dvodnevem delovnem srečanju Izvršnega odbora ESA, ki je 31. oktobra in 1. novembra potekalo v Parizu pod vodstvom predsednice Kaje Gadowske. Na srečanju so bile načrtane ključne usmeritve za nadaljnje delo ESA, med drugim delo z doktorskimi študenti in organizacija poletne doktorske šole; sodelovanje z nacionalnimi združenji in organizacija naslednjega srečanja z njimi; organizacija vmesnih konferenc raziskovalnih mrež in podobno.

POGOVORI OB KNJIGAH

V letu 2024 smo nadaljevali z organizacijo serije dogodkov »Pogovori ob knjigah«, v okviru katerih predstavljamo nove družboslovno-humanistične knjige, ki so pomembne za sociološko in širšo družboslovno javnost. Pogovori potekajo kot javna snemanja socioloških podkastov, s čimer omogočamo, da je pogovor o knjigi dostopen onkraj neposredne udeležbe na dogodku. Pogovori se odvijajo v lokalu Pritličje v Ljubljani; v letu 2024 smo izvedli 7 takšnih dogodkov.

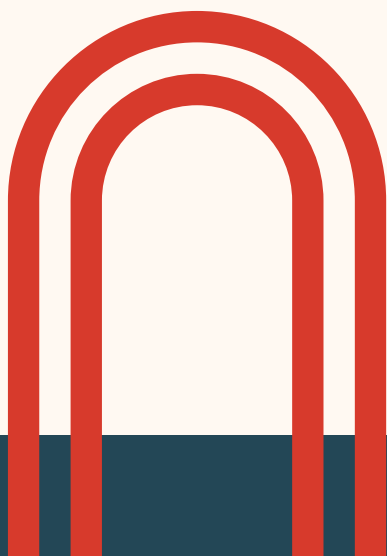

MED VRSTICAMI

V letu 2024 smo začeli z novo rubriko *Med vrsticami*, v kateri vsak mesec na posebnem zavihku na društveni spletni strani objavimo tri knjižne vtise in priporočila o prebranih knjigah sociologov in sociologinj. Posebnost rubrike je v tem, da v njej sodelujejo domači in mednarodni sociologi in sociologinje, pa tudi mlajši kolegi in kolegice. Rubrika, ki jo ureja dr. Nina Perger, je zasnovana kot prostor srečevanja sociologije, družboslovja in leposlovja.

V letu 2024 so "med vrsticami" pisali: Diane Reay, Milica Antić Gaber, Nina Vombergar, Samo Uhan, Maca Jogan, Michael Kimmel, Ruth Levitas, Ana Kralj, Marko Hočvar, Nika Šušterič, Slavko Gaber, Steven Lukes, Mike Gane, Tanja Vučković Juroš, Veronika Tašner, Roman Kuhar, Srečo Dragoš, Metka Mencin, Adriana Zaharijević, Jure Skubic, Anja Zalta, Ruth Wodak, Ana Jagodic, Marko Ribač, Ann Oakley, Igor Jurekovič, Tanja Rener in Will Atkinson.

Rubrika je dostopna na naslovu: <https://www.sociolosko-drustvo.si/med-vrsticami/>

SOCIOLOŠKI PODKAST

Z letom 2024 smo v Slovenskem sociološkem društvu nadaljevali s snemanjem lastnega podkasta z naslovom Sociološki podkast, s katerimi smo pričeli v letu 2023. Ta obsega tri rubrike: 1) posnetki okroglih miz, ki jih organiziramo v društvu; 2) rubrika »V gosteh«, v kateri objavljamo posnetke panelov in okroglih miz, ki jih ne organizira društvo, vendar se njihova vsebina dotika družboslovja in sociologije; 3) in rubrika »Osebno«, v kateri objavljamo pogovore z izbranim slovenskim sociologom ali sociologinjo. Podkasti so javno objavljeni pri ponudnikih podkastov (Spotify, Apple Podcasts, Google Podcasts) in predstavljajo pomemben vir diseminacije sociološke misli. Do decembra je bilo 427 naročnikov, skupno število poslušanj vseh epizod pa je znašalo 7262. V letu 2024 smo posneli in objavili 11 socioloških podkastov:

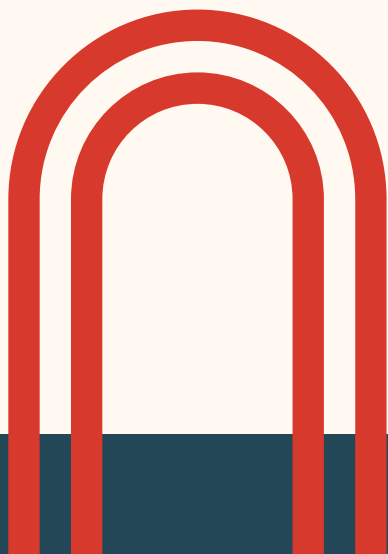
- **Datafication of Public Opinion and the Public Sphere:** Akad. prof. dr. Slavko Splichal je predstavil svojo knjigo *Datafication of Public Opinion and the Public Sphere*, z njim se je pogovarjal dr. Jernej Kaluža.
- **Pol kmet, pol proletarec:** Dr. Lev Centrih je predstavil knjigo *Pol kmet, pol proletarec*, ki jo je izdal skupaj z dr. Polono Sitar, pogovor je vodila dr. Majda Černič Istenič.
- **Judith Butler and Politics:** Dr. Adriana Zaharijević je spregovorila o svoji knjigi *Judith Butler and Politics*, ki je izšla pri Edinburgh University Press, z njo se je pogovarjala dr. Nina Perger.

- **V njeni koži in Noč, ko je preplavala reko:** O knjigah, ki tematizirata intimnopartnersko nasilje, so razpravljali Jasna Podreka, Adriana Kuči, Saša Car in Alojz Sladič, pogovor je povezovala Mojca Suhovršnik.
- **Iz socializma v periferni kapitalizem:** Dr. Ana Podvršič je predstavila svojo knjigo *Iz socializma v periferni kapitalizem*, pogovor z avtorico je vodil dr. Gorazd Kovačič.
- **Črtice:** Milica Antić Gaber je gostila avtorico knjige *Črtice* Tino Perić in Gorana Vojnovića v pogovoru o izbrisu, predstavljenem skozi literarno pripoved odraščajoče deklice.
- **Civilna družba:** Dr. Gorazd Kovačič se je pogovarjal z dr. Tomažem Mastnakom o njegovi knjigi *Civilna družba*, ki je izšla pri Založbi ZRC.
- **Mostovi namesto ograj: Okrogla miza o priseljevanju in vključevanju priseljencev:** V Gledališču Koper je v okviru cikla SPOZNAJ potekala razprava o izzivih priseljevanja in vključevanja priseljencev v slovensko družbo. Sodelovali so Anica Mikuš Kos, dr. Emilija Stojmenova Duh, Goran Lukić in dr. Mateja Sedmak, pogovor je povezovala asist. Lucija Dežan.
- **Podkast z Anjo Štefan in Ireno Matko Lukan:** Roman Kuhar se je pogovarjal s pisateljico, pesnico in pravljničarko Anjo Štefan ter urednico pri Mladinski knjigi Ireno Matko Lukan o spolni stereotipizaciji v otroški literaturi ter možnostih njenega preseganja.
- **Osebnost: Tanja Rener:** V posebni epizodi je zasl. prof. dr. Tanja Rener spregovorila o vplivu svojih staršev na akademsko pot, pomenu kritične sociologije, raziskovalnem in aktivističnem delu ter svojem pogledu na sodobne družbene in politične izzive. S Tanjo Rener se je pogovarjal Roman Kuhar.
- **Osebnost: Sergej Flere:** V posebni epizodi je zasl. prof. dr. Sergej Flere ob svoji 80. letnici spregovoril o svojem delu, s katerim je nedvomno pustil pomemben pečat v okviru slovenske sociologije. O njegovih pogledih na razpad Jugoslavije, sociologijo religije, zmago Trumpa in razlogih, zakaj je želel postati sociolog se je z njim pogovarjal Roman Kuhar.

Podkasti so dostopni na naslednji povezavi: <https://www.sociolosko-drustvo.si/socioloski-podkast/>

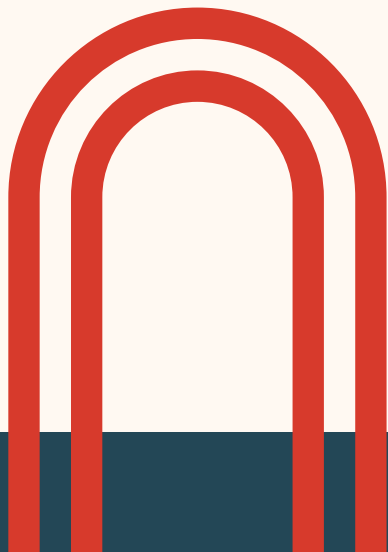
PRVO DRŽAVNO TEKMOVANJE IZ ZNANJA SOCIOLOGIJE

8. marca je na Filozofski fakulteti potekalo prvo državno tekmovanje iz sociologije, ki ga je na pobudo našega društva organizirala Zveza za tehnično kulturo Slovenije. Tema tekmovanja je bila družina. Tekmovanja se je udeležilo 121 dijakinj in dijakov, najbolj uspešna pa je bila dijakinja Gimnazije Slovenske Konjice. Uradna podelitev zlatih plaket se je odvila v juniju.

DIJAŠKI ESEJ

Slovensko sociološko društvo je v letu 2024 drugič razpisalo nagrado za najboljši srednješolski sociološki esej. Srednješolski učitelji in učiteljice sociologije so bili povabljeni, da k tekmovanju pritegnejo dijake in dijakinje. Tema eseja je bila ista kot tema sociološkega srečanja, torej populizem in nezaupanje v znanost. Nagrade za najboljše eseje so bile podeljene na letnem srečanju Slovenskega sociološkega društva v Kopru.

POJAVLJANJE DRUŠTVA V JAVNOSTI

V letu 2024 je društvo sprti obveščalo svoje člane, članice in širšo javnost o svojem delovanju preko društvene spletne strani (www.sociolosko-drustvo.si) ter neposredno preko elektronske pošte.

Na področju informiranja članstva smo nadaljevali z izdajanjem socioloških novičnikov, prakse, ki smo jo uvedli leta 2023. Novičniki so zbirka kratkih obvestil o delovanju društva in njegovih članov, s katerimi želimo vzpostaviti boljšo preglednost in dostopnost informacij o pomembnih raziskavah, konferencah, izdanih knjigah ter drugih strokovnih dosežkih. Ker člani in članice delujejo na različnih področjih, jih redno vabimo, da nam posredujejo informacije o svojem delu, ki jih nato vključimo v sociološki novičnik. Ta je poslan članom društva, predstavnikom medijev in javno objavljen na društveni spletni strani. V letu 2024 smo izdali štiri novičnike.

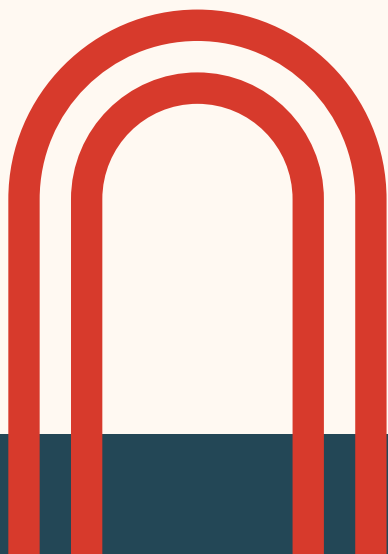
Poleg tega je društvo novembra 2024 objavilo izjavo za javnost »Odločno proti sovražnemu govoru in normalizaciji sovražnosti v slovenski družbi«, ki so jo povzeli vsi osrednji slovenski mediji. V izjavi smo poudarili, da »sovražni govor in hujskanje k nasilju nista zgolj mnenje, temveč dejanje, ki ruši družbeno povezanost in spodkopava demokratične temelje. Zato je treba proti njemu ukrepati odločno, sistematično in odgovorno – v korist celotne družbe.« S tovrstnimi pobudami društvo nadaljuje svojo zavezanost k kritičnemu družbenemu angažmaju, osveščanju javnosti in aktivnemu odzivanju na pomembna družbena vprašanja.

KADROVSKE SPREMEMBE

Vodenje Religiološke sekcije Slovenskega sociološkega društva je po večletnem predanem delu izr. prof. dr. Anje Zalta prevzel prof. dr. Miran Lavrič z Oddelka za sociologijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru. Prav tako je vodenje Sekcije za spol in družbo po uspešnem večletnem vodenju prof. dr. Milice Antić Gaber prevzela dr. Jasna Podreka.

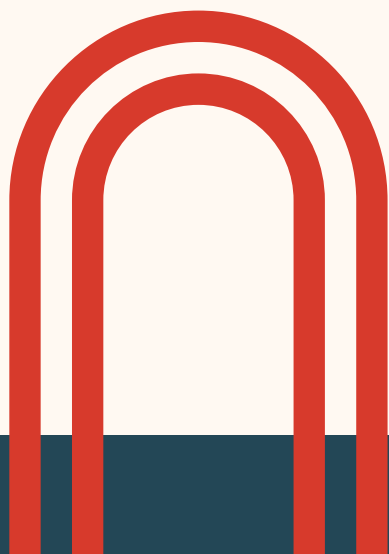
Terminološka sekcija, ki jo vodi dr. Jasna Mikić Ljubi, se je preimenovala v Jezikovno sekcijo. Temelje nekdanje Terminološke sekcije je leta 2001 postavila zaslužna profesorica dr. Maca Jogan, ki jo je uspešno vodila do 2020. Osrednja naloga sekcije, to je skrb za specifično sociološko besedišče, ostaja ključnega pomena tudi v okviru Jezikovne sekcije. Hkrati pa se njeno delovanje širi na druga področja jezikovnih vprašanj v sociologiji, predvsem kot odziv na aktualne družbene izzive in zaznane jezikovne potrebe.

Z novim letom je funkcijo tajnika Slovenskega sociološkega društva prevzel doc. dr. Rok Smrdelj, ki je nasledil mag. Igorja Jurekoviča. Jurekovič je ostal aktiven član predsedstva SSD, kjer še naprej prispeva k njegovemu razvoju.

FINANCIRANJE DRUŠTVA

Pretežni del financiranja Slovenskega sociološkega društva v letu 2024 so predstavljale članarine in sredstva Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS. Poročilo nadzornega odbora je bilo predstavljeno in soglasno potrjeno na občnem zboru 23. septembra 2024.

ZAKLJUČEK

Leto 2024 je bilo za Slovensko sociološko društvo zelo uspešno in bogato z raznovrstnimi dejavnostmi, ki so pomembno prispevale k razvoju in promociji sociologije v Sloveniji in širše. V skladu s programom dela je društvo organiziralo številne dogodke, vključno z letnim sociološkim srečanjem v Kopru, ki je pritegnilo rekordno število udeležencev. Na srečanju so bila podeljena tudi priznanja za pomembne dosežke na področju sociologije.

Pomembno vlogo je še naprej imelo izdajanje revije *Družboslovne razprave*, ki ohranja visoko raven akademske odličnosti. Poudariti velja tudi nadaljevanje snemanja *Sociološkega podkasta*, ki se uspešno uveljavlja kot sodoben način diseminacije sociološke misli in dosega vedno več poslušalcev.

Društvo je pomembno prispevalo tudi k mednarodnemu sodelovanju, zlasti s predstavitvijo del svojih članov na 16. konferenci Evropske sociološke zveze (ESA) in izvolitvijo prof. dr. Milice Antić Gaber v Izvršni odbor ESA, kar potrjuje pomembnost slovenskega prispevka k mednarodni sociološki skupnosti.

Tudi na področju izobraževanja društvo ohranja pomembno vlogo, kar se kaže v organizaciji prvega državnega tekmovanja iz sociologije ter spodbujanju kritičnega razmišljanja med mladimi.

Delovanje društva se kaže tudi v inovativnih projektih, kot sta nova rubrika *Med vrsticami* in nadaljevanje serije dogodkov *Pogovori ob knjigah*. Prav tako je društvo ostalo odzivno na aktualna družbena vprašanja, kot kaže javna izjava proti sovražnemu govoru.

Sredstva za financiranje društva so večinoma predstavljala članarine in sredstva Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS, kar omogoča nadaljnje uresničevanje njegovih ciljev.

Slovensko sociološko društvo bo tudi v prihodnje nadaljevalo z izvajanjem programskih nalog, širitvijo svoje dejavnosti in utrjevanjem svoje vloge v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Pripravila:
Rok Smrdelj, tajnik društva
Roman Kuhar, predsednik društva

Ljubljana, 17. marec 2025